

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2023/1902,**10. mai 2023,****tähelepanekutega, mis on Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma otsust Euroopa Meresõiduohutuse Ameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,
- võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0113/2023),

- A. arvestades, et Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude eelarvestuse ⁽¹⁾ kohaselt oli ameti 2021. aasta lõplik eelarve 105 774 716,82 eurot, mis kujutab endast 2020. aastaga võrreldes 9,36 % suurust kasvu; arvestades, et ameti eelarve koosneb liidu eelarvest eraldatud vahenditest ja tegevustuludest;
- B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes ameti eelarveaasta 2021 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et on saanud piisava kinnituse ameti raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2021. aastal tehtud eelarve jälgimise alaste jõupingutuste tulemusel oli jooksva aasta kulukohustuste assigneeringutega seotud eelarve täitmise määr 99,67 %, mis on pisut kõrgem (0,78 %) kui 2020. aastal, ning jooksva aasta maksete assigneeringute täitmise määr oli 97,32 %, mis on samuti 1,24 % kõrgem;
2. märgib 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelemeetmete põhjal rahuloluga, et tänu hilinenud maksete probleemi lahendamiseks võetud erinevatele meetmetele oli 2021. aastal hilinenud maksete määr väga madal (0,56 %); märgib lisaks, et 2021. aastal saavutati mõlemad eesmärgid, milleks oli kulukohustuste assigneeringute täitmine üle 95 % ja maksete assigneeringute tühistamine alla 5 %;

Tulemused

3. märgib, et amet kasutab põhilisi tulemusnäitajaid, et mõõta oma iga-aastase tööprogrammi rakendamist ameti põhivaldkondades (kestlikkus ja tehniline abi, ohutus, turvalisus, digiteenused ning lihtsustamine ja seire) ning oma horisontaalset tegevust; märgib, et hoolimata COVID-19 pandeemia põhjustatud püsivatest piirangutest saavutati üldiselt 2021. aastaks seotud eesmärgid iga-aastase tööprogrammi suures ulatuses rakendamise kaudu;
4. märgib, et amet tegi meretranspordisektori keskkonnamõõtmelise analüüsimisel koostööd Euroopa Keskkonnaametiga, mille tulemusena avaldati esimene Euroopa meretranspordi keskkonnanaruanne; märgib, et geograafilisest lähedusest tingitult teeb amet koostööd EMCDDAga; võtab lisaks teadmiseks Euroopa Kalanduskontrolli Ametiga sõlmitud teenustaseme kokkuleppe raamatupidamisfunktsiooni varundusmehhanismi kohta;
5. väljendab heameelt asjaolu üle, et ameti, Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (EFCA) ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) vaheline kolmepoolne töökorraldus on alates 2017. aastast edukalt toiminud; on seisukohal, et see töökorraldus on näide ELi asutuste vahelisest koostööst, mis peaks olema inspiratsiooniallikaks teistele asutustele

(1) ELT C 141, 29.3.2022, lk 72.

muudes valdkondades; kutsub ametit üles jätkama selles valdkonnas jõupingutusi ning peab asjakohaseks suurendada ka ameti, Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa Kalanduskontrolli Ameti vahelist koostööd, et koguda andmeid mereökosüsteemide teadusuuringute jaoks;

6. väljendab heameelt asjaolu üle, et amet jätkab kahe tehnilise abi koostöö projekti rakendamist Vahemere (SAFEMEDIV) ning Musta ja Kaspia mere (BCSEA) kolmandate riikidega; on seisukohal, et need projektid kolmandate riikidega on hea näide koostööst meresõiduohutuse, meresõidu turvalisuse ja merekeskkonna säilitamise parandamisel; kutsub ametit üles jätkama sellekohaseid jõupingutusi ja kaaluma uut sarnast koostööd kolmandate riikidega;
7. peab kiiduväärseks asjaolu, et amet on meresõiduohutuse standardite väljatöötamisel, ELi laevanduse digitaliseerimisel ja lihtsustamisel jätkuvalt komisjoni ja liikmesriikide peamine partner; peab tervitatavaks ka ameti pakutavat tehnilist ja operatiivabi;
8. väljendab eelkõige heameelt, et ametil on meresõiduohutust käsitlevate ELi õigusaktide hindamisel, kontrollimisel ja rakendamisel suurem roll, mis on aastate jooksul kasvanud, samas kui komisjoni ja EFTA järelevalveameti nõudlus toetuse järele eeldatavasti suureneb, võttes arvesse valdkonna kasvavat prioriteeti ELi tasandil;
9. rõhutab ameti rolli Euroopa vete seires koostöös liikmesriikidega, et avastada ebaseaduslikku jäätmereostust ja võimalikku naftareostust; kutsub ametit üles jätkuvalt suurendama seire- ja digivõimekust, et võidelda ebaseadusliku veereostuse vastu; tõstab esile tööd, mida amet teeb liikmesriikide otsingu- ja päästetegevuse toetamisel;

Personalipoliitika

10. märgib, et 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli ametikohtade loetelu täidetud 99,06 % ning liidu eelarves kinnitatud 212 ametnikust ja ajutisest teenistujast oli ametis 210 (2020. aastal oli kinnitatud ametikohti 212); märgib, et 2021. aastal töötas ameti heaks ka 50 lepingulist töötajat ja 13 riikide lähetatud eksperti;
11. märgib rahuloluga, et ameti kõrgemas juhtkonnas saavutati sooline tasakaal – viiest liikmest kolm (60 %) on naised; märgib murega, et ameti haldusnõukogus puudub sooline tasakaal – kus 65 liikmest 47 on mehed (72 %); märgib murega, et ka ameti kogupersonali seas puudub sooline tasakaal – kus 268 töötajast 172 (64 %) on mehed; võtab lisaks teadmiseks, et amet käivitas 2021. aastal edukalt algatuse Speed Network, et pakkuda naistele, kes on huvitatud ametis tööle asumisest või karjäärist merendussektoris üldiselt, võimalust osaleda lühikeses mitteametlikus vestluses naistöötajatega; julgustab komisjoni ja liikmesriike võtma ameti haldusnõukogu liikmete ametisse nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust;
12. märgib, et ametil on psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamise poliitika, mis hõlmab konfidentsiaalseid nõustajaid töötajate toetamiseks, korrapäraseid koolitusi ja teadlikkuse suurendamise üritusi ning sellekohast teavet intranetis;

Hanked

13. märgib, et 2021. aastal algatati 51 hankemenetlust (25 avatud, 3 läbirääkimistega erimenetlust, 4 konkurentsipõhist läbirääkimistega menetlust ning 19 väga madala ja madala maksumusega läbirääkimistega hankemenetlust) ning kokku allkirjastati 65 lepingut;
14. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et amet muutis 14 teenuste osutamise erilepingut, mille muudatuste kogumaksumus oli 6,8 miljonit eurot, mis tähendab lepingute esialgse maksumuse 76 % suurenemist, ning et need muudatused ei olnud kooskõlas finantsmääruse artikli 172 lõike 3 punktiga d; võtab lisaks teadmiseks, et 2021. aastal makstud summad (5,4 miljonit eurot) tulenesid nimetatud lepingutele kehtivates raamlepingutes kehtestatud ühikuhindade kohaldamisest ja jäid esialgse raamlepingu ülemmäära piiresse, ning et asjakohased muudatused ei muutnud majanduslikku tasakaalu töövõtja kasuks ega moonutanud konkurentsi, mistõttu see ei mõjutanud sellest

tulenevaid makseid; märgib, et ameti vastuse kohaselt on võetud meetmeid, et tulevasi pakkumistingimusi ja lepinguvorme vastavalt muuta; kutsub ametit üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kõigist edusammudest selles valdkonnas;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

15. võtab teadmiseks, et amet on võtnud kasutusele haldusnõukogu ja kõrgema juhtkonna liikmete deklaratsioonid huvide konflikti puudumise kohta; märgib lisaks, et on võetud kasutusele täiendavad eraldi deklaratsioonid huvide konflikti puudumise kohta, näiteks värbamiskomisjoni liikmete puhul; märgib lisaks, et ametil on huvide konfliktide tuvastamiseks ja vältimiseks arvukad poliitikameetmed ja menetlused ning et rakendatud on rikkumisest teatamise sise-eeskirju, samuti korraldatakse sellel teemal regulaarseid koolitusi;
16. märgib rahuloluga, et amet töötas 2022. aasta märtsis välja läbipaistvusregistri sise-eeskirjad ja rakendas neid ning osaleb huvirühmade esindajate kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes, mis hiljuti sõlmiti ja millele on alla kirjutanud komisjon, nõukogu ja parlament;
17. rõhutab vajadust kehtestada süsteemsemad eeskirjad läbipaistvuse, ühitamatuse, huvide konfliktide ja ebaseadusliku lobitöö kohta; palub ametil tugevdada oma sisekontrollimehhanisme, sealhulgas luua sisemine korrupsioonivastane mehhanism;

Sisekontroll

18. märgib, et siseauditi talitus viis IT-juhtimise ja IT-portfelli haldamise kohta 2021. aastal läbi kaugauditi ning jõudis järeldusele, et IKT ühte osakonda koondamisega on amet üldiselt välja töötanud oma infotehnoloogia juhtimise korra jaoks tõhusad ja tulemuslikud juhtimis- ja kontrollisüsteemid ja neid rakendanud; märgib lisaks, et siseauditi talitus esitas kuus soovitusi, mille kohta amet esitas tegevuskava; kutsub ametit üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kõigist edusammudest selles valdkonnas;
19. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjoni siseauditi talitus ja Euroopa Kontrollikoda ei esitanud 2021. aastal ühtegi kriitilise tähtsusega soovitusi ega tähelepanekut, mis võiksid anda alust reservatsioonide esitamiseks iga-aastases kinnitavas avalduses; märgib, et 2021. aastal esitati üks OLAFi uurimisega seotud soovitus, mille suhtes võetakse järeelmeetmeid;
20. võtab teadmiseks ameti läbiviidud sisekontrollisüsteemi iga-aastase hindamise ja järelduse, et kõik sisekontrolli põhimõtted ja viis sisekontrolli komponenti on nõuetekohaselt rakendatud ja üldiselt mõjusad, et vaja on vaid väikesi parandusi ning et märkimisväärtetest kontrollialastest puudustest ei ole teatatud;

Digiüleminek ja rohepööre

21. märgib, et amet jätkas käimasolevat digitaliseerimistegevust, et toetada e-sertifikaadiga seotud eesmärgi, et hõlbustada liikmesriikide tööd lipu-, sadama- ja rannikuriikidena, ning et amet toetas komisjoni Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/21/EÜ⁽³⁾ läbivaatamise mõjuhindangu ettevalmistamisel; läbivaatamisega nähakse ette e-sertifikaatide lisamine; on veendunud, et amet võib koordineerida Euroopa sadamates ohutuse tagamist ja abistada komisjoni tõhusal rakendamisel;
22. võtab teadmiseks ameti pilvandmetöötlaste strateegia käivitamise, mis võimaldab luua tipptasemel tehnoloogia- maastiku, mis kiirendab merendusala digiteenuseid; tervitab merepildi väljatöötamist ja uue SafeSeaNeti kasutuselevõtmist;

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/21/EÜ lipuriigi nõuete täitmise kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 132).

23. peab kiiduväärseks ameti jõupingutusi aidata kaasa Euroopa meretranspordi rohelisele tegevuskavale, suurendada liidu suutlikkust kaitsta merekeskkonda ja ohjata kliimamuutusi, sealhulgas kestlikule liikuvusele ülemineku kaudu, mis hõlmab meretranspordi panust, mis kajastub 2020. aasta detsembris vastu võetud säästva ja aruka liikuvuse strateegias; tuletab lisaks meelde rolli, mida amet võiks täita riskihindamise suutlikkuse suurendamisel ohutusvaldkondades, sealhulgas alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtul;
24. väljendab heameelt ameti 2020.–2024. aasta strateegia jätkuva rakendamise üle, mis võimaldab ametil täita oma ülesandeid mereseire, ohutuse ja turvalisuse vallas ning anda mõjusa panuse liidu digivaldkonna ja keskkonnameetmete prioriteetidesse; tunneb eriti heameelt selle üle, et amet avaldas koos Euroopa Keskkonnaametiga esimese Euroopa meretranspordi keskkonnanaruande, kuhu on kogutud kontrollitud teave laevandustegevuse ökoloogilise jalajälje kohta; tuletab sellega seoses meelde, et kõik tulevased kliima- ja keskkonnameetmed peavad põhinema põhjalikul mõjuhinnangul, ning mõnab, et äärmiselt oluline on võtta kasutusele Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) toel rakendatav terviklik lähenemisviis mereliikluse heitkoguste vähendamiseks;
25. on veendunud, et ametil on oluline roll nii Euroopa vete ohutumaks kui ka kestlikumaks muutmisel ja rohelisse tegevuskavasse panustamisel; väljendab heameelt ameti keskkonnapoliitika ning strateegiliste sammaste ja eesmärkide vastuvõtmise üle järgnevatel aastatel, mis suurendab ELi suutlikkust kaitsta merekeskkonda ja ohjata kliimamuutusi, sealhulgas kestlikule liikuvusele ülemineku kaudu; julgustab ametit töötama välja meetmed, et vähendada plasti kasutamist laevade pardal;
26. rõhutab ameti rolli taastuvkütustele ja vähese CO₂ heitega kütustele ülemineku edukal elluviimisel meretranspordis; tunnustab sellega seoses ameti panust tehnilise toe ja andmete pakkumisel Euroopa rohelise kokkuleppega seotud algatuste raames, sealhulgas algatus „FuelEU Maritime“, nullsaaste tegevuskava algatus ning IMO energiatohususe ja CO₂-mahukuse valdkonnas tehtav töö; rõhutab rolli, mida amet võiks täita alternatiivkütuste taristu ja tuuleenergia tehnoloogia kasutuselevõtul ning merel paiknevate taastuenergia rajatiste puhul; toonitab seepärast, et ameti volitusi võiks asjakohaselt kohandada, et amet saaks oma toetavat funktsiooni tõhustada, ning sellega võiksid kaasna asjakohased eelarvevahendid;
27. ergutab kasutama uut tehnoloogiat (tehisintellekt ja masinõpe) ning peab kiiduväärseks ameti merenduse analüüsimise vahendi (EMAT) prototüübi võimalikku edasiarendamist; vahendit tutvustati ameti merenduslaste digiteenuste seminaril, mis toimus 15. detsembril 2021; palub, et amet annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellest aru;
28. märgib rahuloluga, et 2021. aasta viimases kvartalis käivitas amet projekti infoturbe haldamise standardi ISO 27.001 rakendamiseks, et valmistuda tulevaste küberturvalisuse ja infoturbe eeskirjade vastuvõtmiseks; kutsub ametit üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni edusammudest selles valdkonnas;
29. julgustab ametit tegema tihedat koostööd ENISAg (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ja CERT-EUga (liidu institutsioonide, organite ja asutuste infoturbeinsidentidega tegelev rühm), viima läbi oma IT-taristu regulaarseid riskihindamisi ning tagama, et ameti küberkaitset auditeeritakse ja testitakse korrapäraselt; teeb ettepaneku pakkuda korrapäraselt küberturvalisusega seotud ajakohastatud koolitusprogramme kõigile ameti töötajatele; palub ametil töötada kiiremini välja küberturvalisuse poliitika, et selle saaks ellu viia enne 31. detsembrit 2023, ning anda sellest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;
30. märgib, et 2021. aastal jätkas amet oma keskkonnajuhtimise rakendamist ning koostas ja võttis vastu esimese keskkonnanaruande; võtab rahuloluga teadmiseks ameti 2021. aasta keskkonnasäästlikumaks muutmise meetmed ja projektid, nagu kasutatava energia saamine 100 % taastuvatest rohelistest energiaallikatest, päikesepaneelide paigaldamine, paberivaba kontoripoliitika ja jõupingutused vähendada vee tarbimist;

31. märgib, et 2021. aasta juunis toimus ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) registreerimisega seotud siseaudit ja et 2021. aasta novembris viidi läbi EMASi registreerimise välise sertifitseerimisauditi esimene osa; märgib rahuloluga, et 2022. aastal viidi lõpule väliskontroll ning et amet on nüüd registreeritud EMASis ja avaldanud oma keskkonnanaruande;

Talitluspidevus COVID-19 kriisi ajal

32. märgib, et pandeemia kiirendas selliste vahendite ja meetodite integreerimist ametis, mis võimaldavad kaugtööd jätkata, alates otseülekandest kuni virtuaalreaalsuse tehnoloogia ja kaugauditi meetoditeni; ergutab ametit kasutama kaug- ja hübriid töömeetodite kasutamisel saadud kogemusi, et paremini kindlaks teha, milliseid koosolekuid ja ülesandeid saaks tulevikus kaugosaluse teel paremini läbi viia ja täita kui kohapeal; märgib lisaks, et töötajad, kes tegelevad COVID-19 reisi piirangutest otseselt mõjutatud ülesannetega, nagu ekspertide ja lähetuste hüvitised, olid ajutiselt määratud täitma muid ülesandeid ja asendama puuduvaid töötajaid; märgib lisaks, et selle suure tervisekriisiga seotud mitmed uued tuvastatud riskid ja võimalused tehti kindlaks ja lisati ajakohastatud riskiregistritesse;
33. võtab rahuloluga teadmiseks ameti aruande „COVID-19 mõju ELi merendussektorile“, milles anti põhjalik ülevaade pandeemia mõjust laevandusele seoses liikluse, kaubanduse, ELi liikmesriigi lipu all sõitmise ja omandi, laevaehituse, ohutuse ja keskkonnajärelevalvega ning konkreetsete segmentidega, nagu ristlus ja reisijad;

Muud märkused

34. kutsub veel kord ametit üles suurendama oma veebisaidi kättesaadavust muudes keeltes peale inglise keele; on seisukohal, et suurem keeleline mitmekesisus hõlbustab Euroopa kodanike juurdepääsu teabele ja parandab seega nende arusaamist ja teadmisi Euroopa Liidu tegevusest meresõiduohutuse valdkonnas;
35. väljendab heameelt selle üle, et amet avaldas 2021. aasta ülevaate laevaõnnetuste ja intsidentide kohta, milles esitatakse laevaõnnetuste ja intsidentide statistilised andmed perioodi 2014–2020 kohta;
36. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 10. mai 2023. aasta resolutsioonile ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta (*).

(*) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0190.